

II. JeoGenç Öğrenci Üye Kurultayı

Sonuç Bildirgesi

II. JeoGenç Öğrenci Üye Kurultayı, 22 üniversiteden öğrencilerin katılımıyla 17-18 Kasım 2007 tarihlerinde MTA Kültür Sitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Kurultay kapsamında 10 oturumda 70 bildiri sunulmuş, 74 bildiriye içeren 200 sayfalık bildiri kitabı yayınlanmış, "JeoGenç'in Dünü Bugünü Yarını" konulu bir forumun yanı sıra, konser, şiir dinletisi, sergi ve çeşitli etkinlikler düzenlenmiş ve katılımcı 300 dolayındaki jeoloji mühendisliği öğrencisine, öğrenci profilinin belirlenmesini amaçlayan bir anket uygulanmıştır.

Kurultayda varılan sonuçları kısaca vurgulamak gerekirse;

Jeoloji Mühendisliği eğitimindeki sorunlar, eğitimin genel sorunlarından bağımsız değildir. Jeoloji Mühendisliği eğitimindeki sorunların çözümü için eğitim sisteminde yapısal değişiklikler gereklidir. Bu doğrultuda ilk adım olarak, bilimi ve mühendisliği sermayenin değil, toplumun yararına düşünmek ve uygulamak esas alınmalıdır.

Bu bakış açısı gözardı edilmeden yapılması gereken tartışmanın üç aşamada ele alınması gerekir:

- Jeoloji mühendisliği eğitimi öncesinde yaşanan süreç
- Jeoloji mühendisliği eğitimi sırasında yaşanan süreç
- Jeoloji mühendisliği eğitimi sonrasında yaşanan süreç

İlk aşamada, yani jeoloji mühendisliği eğitimi öncesinde yaşanan süreçte, eğitim sisteminde kişiler ilgi alanları doğrultusunda yönlendirilmiş, ilk ve orta düzeyde aldıkları eğitimle üniversitede öğrenim görmeye hazır hale gelmiş olmalıdır. Üniversite öğrenimi eşliğine gelmiş kişi artık, araştırma ve yorumlama gibi, bu öğrenimde gerek duyacağı temel yöntemleri uygulamayı bir özellik olarak edinmiş olmalıdır. Ülkemiz verili koşullarında böyle bir durumun gerçekliğinden söz edilemeyeceği açıktır. Diğer mühendislik alanlarındaki eğitimde olduğu gibi, Jeoloji Mühendisliği eğitimindeki sorunlar da daha bu aşamada başlamaktadır. Dolayısıyla, sorun, eğitim sürecinin sonraki aşamalarında değişik görünümde ortaya çıkacak olsa da, kaynağı ve yaşanmasına neden olan politikalar ve çözümleri öncelikle bu aşamada ele alınmalıdır. Bu, kaçınılmaz olarak, genel düşünce tarihi, düşünce yöntemleri ve bilimsel düşünüş konularında eğitimin, genel eğitimin bir parçası olma zorunluluğunun ön-kabulünü gerektirmektedir.

Jeoloji mühendisliği eğitimi sürecinde, mühendis adaylarının mesleğe dair teorik ve pratik bilgilerle donatılması, mühendisliğin ne için kullanılması gerektiği ve mühendislik etiğinin neyi amaçladığı konularında belli bir doyunluğa ulaştırılmış olması gerekir. Ancak, bu süreç, bir önceki sürecin eksik yaşanmışlığının da etkisiyle, olması gerekenden çok farklı yaşanmaktadır. Bu nedenle, eğitim sürecinde yaşanan sorunlar bu aşamada katlanarak artmaktadır.

Ülkemiz koşullarındaysa, gençler, yetersiz ilk-orta ve üniversite öğreniminden sonra, neredeyse jeoloji mühendisliğinin anlamı ve işlevinin çok da bilincinde olmaksızın ve işsizler ordusuna yedeklenmeden bir çıkış bulabilmek umuduyla, mühendislik etiğinin gerektirdiklerinin çok uzağında bir düşünce sistematiğini yüklenmiş olarak mezun edilmektedir.

Jeoloji mühendisliği eğitimini tamamlayıp mühendis olma hakkını kazanan kişiler, kendi ilgilendiği alanda istihdam edilmelidir. Oysa bu aşamada da süreç gerektiği gibi işlemez ve

belki de bahsedilen sorunlar içerisinde en can alıcı olanı da "Jeoloji Mühendisi olarak çalışmama" şeklinde ortaya çıkar. Bu sorun, varlığıyla, bir anlamda tüm bu tartışmaları anlamsızlaştırır. Çünkü, jeoloji mühendisliği yapmayacak insanların jeoloji mühendisliği eğitimi sürecinde yaşadığı özgül sorunların da artık bir önemi kalmaz. Açıkça ki, bu, tüm mühendislik alanlarının eğitim sürecine ve daha da ötesinde tüm üniversiter eğitim süreci için yaşanan bir durumdur.

Bugün, jeoloji mühendisliği eğitimi tartışılırken, tüm bu süreçleri ve nedenlerini gözardı eder ve tepeden inme "çözümler" üretmeye kalkışırsak, yanlışlar zincirine bir halka daha eklemiş oluruz.

Çözüm gibi sunulan "Yetkin Mühendislik", söz edilen süreçleri ve sorunları tümünden yok sayan ve sorunların kaynağında yatan politikaların devamı olarak üretilmiş bir aldatmacadır.

Bu bağlamda, Kurultayda jeoloji mühendisliği eğitimi ve sorunları konusunda sunulan bildiriler, raporlar, yürütülen tartışmalar, forumdaki görüş ve öneriler göz önüne alınarak, eğitim sürecinde yaşanan özgül sorunlara ilişkin olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Üniversite öğrenimi eşit, parasız, demokratik, bilimsel ve anadilde olmalıdır;**
- Cinsiyet ayrımcılığı ortadan kaldırılmalıdır;**
- Mühendislik eğitiminde toplumsal duyarlılığı esas alan bir yöntem benimsenmelidir;**
- Üniversitelerde soruşturma terörüne son verilmelidir;**
- Polis, jandarma üniversitelerden uzaklaştırılmalı, üniversiteler kışla statüsünden çıkarılmalıdır;**
- Faşist, gerici, şoven unsurların üniversiteler de dahil tüm eylem alanlarında dağıtılmalıdır;**
- YÖK kaldırılmalıdır;**
- Üniversitelerdeki tüm antidemokratik uygulamalara son verilmelidir;**
- GATS'ın sonucu olarak gündeme gelen, eğitim, sağlık, çevre ve mühendislik hizmetlerindeki piyasalaştırılma süreci durdurulmalıdır;**
- AB-GATS süreçlerinin mühendislik alanına etkilerinden biri olan yetkin ya da yetkili ya da uzman mühendislik yasası ve ilgili mevzuat derhal geri çekilmelidir;**
- Yeni Jeoloji Mühendisliği bölümü açılmamalı, kontenjanlar sınırlı tutulmalı, ikinci öğretim kaldırılmalıdır.**

Kurultay'da "Yerküre ve İnsan" konusunda varılan ve kamuoyuna duyurmak istediğimiz sonuçları vurgularsak:

Jeoloji, insanı doğayla dost kılacak uygulamalı bir bilimdir. İnsanın yerküreyi anlama ve değiştirme çabasında jeoloji büyük önem taşır.

-**İnsanın doğayla ilişkisi, insanın insanla ilişkisinin bir yansımasıdır.**

-**Yerkürenin doğal bir döngüsü olan küresel ısınma, sistemin doğayı hoyratça kullanmasının ve aşırı üretim ve pompalanmış tüketimin bir sonucu olarak gitgide hızlanan bir sürece dönüşmekte ve canlı yaşamını çok büyük ölçekte tehdit eden bir noktaya ulaşmaktadır. Bu sürecin daha da hızlandırılması yaşanan karmaşayı ve sorunları içinden çıkılmaz noktalara taşıyabilecektir.**

-**Yerbilimleri toplumun tüm kesimlerine tanıtılmalı, insanlar deprem, heyelan, volkan faaliyetleri gibi doğal afetler ve jeolojik tehlikeler konusunda bilgilendirilmelidir.**

-**İnsan doğa ilişkisinin sürdürülebilirliği, güvence altına alınması için plan sistematığıne ihtiyaç vardır.**

-**Toplum genelinde bir katkısı olmayacak ve sadece çok sınırlı bir çevrenin palazlanması sonucunu yaratacak olan Kazdağları yöresi altın arama ve işletmeciliği uygulamasına son verilmeli, genel ekonomik getirisi olmaksızın "doğal kaynakları değerlendiriyoruz" yanıltmacası altında sürdürülen doğa ve yaşam katliamı önlenmelidir.**